

EL 1988, L'EXPORTACIÓ DE VINS DEL PENEDÈS HA AUGMENTAT UN 60 PER CENT

Dies de vi i roses

Penedès, Alella, Tarragona, Priorat, Costers del Segre, Empordà-Costa Brava, Terra Alta i Conca de Barberà són les vuit denominacions d'origen (DO) dels vins del Principat. Totes aquestes comarques produeixen cada vegada més vi de qualitat i veuen com la seva tradició vitivinícola es prestigia a l'exterior.

Núria Burguera

En els últims set anys la producció de cava ha crescut un 400%.

Catalunya és terra de vins. Si més no, això és el que indiquen les xifres de producció i exportació d'aquest producte. Però no totes les zones són iguals, i per això internacionalment s'ha creat la distinció: Vi amb denominació d'origen i Vi de taula (primera i segona categoria, respectivament). Els Consells Reguladors són els organismes que garanteixen la procedència del vi i la seva qualitat. Les Denominacions d'Origen que agrupen els vins produïts a les diferents comarques catalanes són les següents: Penedès: tenen fama els seus blancs i els escumosos coneguts com a cava. Alella: blancs ja preferits en temps medievals pels canonges barcelonins. Priorat: vins amb un prestigi merescut i de gran anomenada popular. Negres amb un esclat potent. Tarragona: «Tarragona Clàssic», un vi envellit, negre de gran concentració d'aromes i gustos, i els de la comarca de Falset, vellutats i astringents. Empordà-Costa Brava: amb una gran tradició des de l'època grega. Rosats frescos i fruitosos. Conca de Barberà: blancs i rosats amb un gran futur. Excel·lents per a fabricar cava. Terra Alta: amb caràcter, forts i potents per a paladar gens primmirats, negres i aspres. Costers del Segre: de les comarques lleidatanes. Blanc amb gust europeu i molt bo per a fer cava.

A banda d'aquestes DO hi ha tres comarques vitivinícoles especials: Artès, Anoia i Baix Ebre-Montsià, que han acreditat una tradició en l'elaboració de vi i, per tant, els seus noms poden figurar en les etiquetes de les ampelles.

Producció i exportació

Segons dades de l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI), la producció a Catalunya l'any 1987 va ser de 378.319 litres de vi de taula i 2.293.382 de vi amb Denominació d'Origen. Al País Valencià es va produir el mateix any 1.193.721 litres de vi de taula i 1.316.780 de vi de qualitat. A les Illes, on fa poc s'ha començat a plantejar el tema, la collita va servir per fer 66.432 litres de vi de taula. La producció de tot l'estat espanyol és bàsicament de la segona categoria: 26.817.590 milions de litres davant només 11.100.619 de vi de qualitat superior. Això significa que encara que el Principat sigui l'origen d'un 10% del total de vi de l'estat, ho és d'un 20% dels de DO una xifra important, mentre que de vi de

El 70% de la vinya catalana està emparada per DO i produeix vi de primera categoria.

taula se'n produeix només un 1,4%.

Els vins catalans tenen gran èxit fora de les nostres fronteres. Per exemple, el vi del Penedès en els mesos que portem d'any ha augmentat un 60% les seves exportacions mentre que el cava cada vegada és consumit per més europeus i nord-americans. Les estadístiques de 1986 parlen de 12.188.049 milions de litres embotellats exportats per un valor de 2.493 milions de pessetes. I de cava s'estima una exportació de 23.127.656 milions de litres per un valor de 6.970 milions de pessetes.

La progressió és geomètrica si tenim en compte que l'any 1980 l'exportació de cava era de 10.048.013 milions de litres mentre que l'any 1988, és a dir, set anys més tard, aquesta s'ha incrementat en més d'un 400%. En el vi, l'augment, encara que considerable, no ha estat espectacular. De 8.642.339 milions l'any 1980 a 12.188.049 l'any 1986, en sis anys s'ha incrementat un 141% la venda a l'exterior. Això, econòmicament, representa passar d'uns guanys en el cas del cava d'aproximadament 1.097 a 9.235 milions de pessetes, amb un increment del 184%. El vi que proporcionava 779 milions, l'any 1986 en va donar 2.490, és a dir, va observar un augment del 321%.

Als Estats Units es ven el 12% del total de vi per a l'exportació i el 59% de cava. Canadà també és un bon client ja que el 5% de vi i el 8% de cava hi fan cap. Dins Europa, el vi català viatja bàsicament a Suècia, que rep un 20% del total, seguida del Regne Unit, amb un 6% i Dinamarca amb un 5%.

També són importants les exportacions de cava a la RFA, un 6% i el Regne Unit un 5% del total. Aquestes importants xifres poden veure's incrementades per l'entrada en vigor de l'Acta Única Europea l'any 1992, ja que de la quota interior de mercat, un 10% serà copat pels europeus, i si es perden aquests consumidors caldrà anar a buscar-los a l'estranger.

Podem parlar indistintament de vi o cava, però hi ha una diferència: Catalunya no posseeix jurisdicció sobre els escumosos. «Nosaltres no en tenim les competències legals directes, això depèn de Madrid. El 98% del cava de l'estat es produeix al Principat, però la competència la tenen allà, encara que nosaltres hi col·laborem en els camps tècnic i de control de qualitat. Quan fem una promoció, considerem el cava com el que és: un vi català», explica Eduard Puig i Vayreda, director ge-

neral de l'INCAVI, organisme dependent del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca que treballa en aquest camp des del 1980.

¿Què és l'INCAVI?

La missió de l'INCAVI és millorar la qualitat dels vins de Catalunya i la seva promoció i comercialització, posant-los en contacte amb els consumidors espanyols i comunitaris. Segons Eduard Puig «hi ha tres grans blocs d'actuació: com a Institut Tècnic fem controls de qualitat, recerca, experimentació, anàlisi i assessorament de tot tipus de noves tecnologies, a través de les Estacions Enològiques de Vilafranca del Penedès i Reus. Des d'allà també s'assessora les cooperatives dels pobles i fins i tot se'ls cedeix maquinària moderna».

«Hi ha un altre gran bloc de promoció per a donar a conèixer els vins catalans i la nostra cultura del vi amb les publicacions, les Mostres i els estands a les diferents fires. Tenim una col·lecció de quaderns tècnics dels quals ja han sortit 14 números, on hi ha des d'un manual per al cellerer fins a un estudi de les zones climàtiques del

conreu de la vinya passant per exemplars que parlen d'anàlisi de vins o el control d'embotellament. També hem tret fulletons divulgatius sobre temes, com una plaga de la vinya que està afectant Catalunya i que s'anomena flavescència daurada. A més, darrerament hem editat el llibre *Gastronomia i vins de Catalunya*, amb una sèrie de receptes de plats típics d'aquí amb el vi que els acompanya».

«La tercera vessant és la didàctica. Fem diversos seminaris, anualment fem un Curs d'Iniciació a les Estacions Enològiques de Vilafranca del Penedès i Reus. Cada dos anys en fem un sobre Tecnologia del Cava, i d'altres sobre anàlisi sensorial o màrqueting sobre vi, que s'ha fet per primera vegada enguany. Quinzenalment, arreu de Catalunya fem un Curset d'Iniciació als coneixements i a la cultura del vi. A més, l'INCAVI patrocina l'únic Master català en Enologia i Viticultura que es fa a la Universitat Politècnica de Catalunya».

«Una altra de les ocupacions d'aquest organisme és la d'agrupar, impulsar, tutelar i proposar les Denominacions d'Origen que abans de les transferències regia un ens estatal anomenat Instituto Nacional de las Denominaciones de Origen. Així, des de l'any 1980 coordinem i estimulem aquest fet. Si algun poble sol·licita la inclusió a les Denominacions d'Origen, nosaltres fem un informe tècnic, estudiem el cas i el ratifiquem o no», explica Eduard Puig.

Per dur a terme aquestes tasques, l'INCAVI disposa d'un pressupost de 170 milions de pessetes, una quantitat no gaire important que fa que la recerca d'espònsors de les diferents activitats sigui freqüent. Per exemple, la VIII Mostra de Vins de Catalunya, celebrada a Barcelona els passats dies 17 al 25 de setembre va ser patrocinada per una entitat d'estalvis i per editar les publicacions també es compta amb l'ajut de diverses empreses.

Promocionar el producte

Gestionada directament per l'INCAVI, la Mostra de Vins de Catalunya es fa amb la intenció que els catalans coneguin el que tenen, a banda de posar en contacte productors, distribuïdors i consumidors. Cada dos anys se'n fa una altra a Tarragona en col·laboració amb la Cambra de Comerç de la ciutat. I a més, també es gestionen diferents mostres més modestes a Figueres, l'Hospitalet, Calella i Pals. Són convocatòries que semblen tenir molt d'èxit entre els consumidors. «Aquest any es va batre el rècord absolut de visitants a la Mostra de Vins celebrada a Barcelona. El dia de la Mercè es van vendre 60.000 degustacions i això vol dir que hi va haver molts visitants. Pensem que és una xifra que no inclou les persones que no en compren i les que comparteixen tiquet» comenta sa-

tisfet el director general de l'INCAVI.

La promoció també es fa des de l'assistència a fires estatals: com Vinexpo a Sevilla o la de Manacor; i fora de l'estat, a Bordeus, que és bianual, a Viena, a Brussel·les o a Stuttgart. L'any passat, aprofitant el Sant Jordi's Day, van fer una promoció de vins catalans a quatre ciutats del Japó amb molt d'èxit. També cal destacar la presència de l'INCAVI a totes les Setmanes Catalanes celebrades arreu del món.

Nous plans

Modernitzar l'Estació Enològica de Reus amb la voluntat de dedicar-la de forma activa a les tasques d'assessorament i control de qualitat és un dels propòsits de cara a l'any que ve. L'INCAVI també té un projecte de progressiva implantació de mètodes innovadors en anàlisi o control de qualitat al seu centre de Vilafranca. En l'aspecte promocional, pensen reiterar la campanya feta al Japó, intensificar la seva presència a les fires estatals i internacionals i augmentar les publicacions divulgatives. Cal reforçar també els Consells Reguladors per garantir que els vins catalans responguin al mercat.

Segons Eduard Puig: «Tenim bona imatge a la resta de l'estat, però poca. Catalunya és per a ells una gent laboriosa que fa samarretes i calçotets i tenen fruita molt bona a Lleida, però la imatge tòpica no és la de productora vitivinícola». □

Algunes empreses catalanes s'han establert a l'estranger.